

Soligt årsmöte i Visby

Sol, sol och sol strålade från en hela tiden molnfri himmel över riksförbundets årsmöte 1949, som efter flyg- och sjömanöver förlagts till Visby. Både resorna till och från den sagoomspunna Östersjö-ön, rundvandringen genom den lilla, stora staden med de blågula dukarna blåsande från ringmurens stolta torn, besöket i Fornsalen, bussutfärden från Visby över Roma—Dalhem—Lina myr—Slite och åter till Visby och den genomtrevliga "gemensamma middagen" på Snäckgårdsbadens förnämliga badrestaurant allt bidrog till att 1949 års årsmöte länge kommer att minna deltagarna om angenäma dagar under gott kamratskap och givande diskussioner och föredrag om aktuella problem.

För att följa programmets uppställning så inleddes årsmötet den 7 juni med en synnerligen representativ utställning brandmateriel i Stadshotellet, där firmorna icke skytt några kostnader för att få fram så många nyheter som möjligt. Där efter ägde Centralstyrelsens sedvanliga arbets-sammanträde rum innan själva årsmötetsförhandlingarna togo sin början kl. 14.30.

Nya stadgar och utökad styrelse.

Förhandlingarna inleddes med en redogörelse över det gångna arbetsåret, varpå man enhälligt i andra läsningen antog de nya stadgarna för förbundet. Som

följd härav skedde behövlig komplettering av styrelsen, sedan först i tur avgående ledamöter omvalts, varvid är att anteckna att förbundsordföranden, landshövding Bo Hammarskjöld omvaldes med acklamation. Nya män i styrelsen blevo direktör Sven Malmberg, Nyköping, rektor Torsten Mohlin, Stockholm, brandkonsultent Folke Rosenberg, Eslöv, och brandchef E. Carlsson, Norrahammar. Suppleanter blevo brandchef Björn Thorrell, Eskilstuna och direktör V. Torelli, Stockholm, och slutligen utsågs överingenjör Sten Brunius, Stockholm, till ny revisorssuppleant.

Därmed var de rena förbundsangelägenheterna avverkade, och man övergick till de offentliga förhandlingarna, varunder ett 200-tal intresserade åhörare mött upp.

Landshövding Hammarskjöld hälsade

de närvarande, bland vilka märktes landshövdingarna E. Nylander och A. E. Rodhe samt brandfolk av olika kategorier från Kiruna längst upp i norr till Trelleborg längst söderut, och uttryckte sin glädje över att årsmötet förlagts till Visby som just vid denna tid står i sin fagreste skrud. I fortsättningen konstaterade landshövdingen att man nog kan säga att landets brandkårer utträttat ett gott och samvetsgrant arbete under det gångna året, men erinrade samtidigt om att behovet av ett slagkraftigt

brandförsvaret alltjämt stegrades. Efter tillbakagång under år 1948 tenderar nämligen beklagligtvis brandskadorna åter att gå i höjden på ett högst oroväckande sätt. Inte minst allvarliga äro de talrika industribränderna, genom vilka just nu hart nä oersättliga maskiner och råvaror förstöras till men för vår produktionsapparat varigenom vår export utsettes för högst allvarliga bakslag.

Guldmedaljen till rektor Mohlin

blev nästa programpunkt, och frågan är väl om inte detta blev en av dagens huvudpunkter. Det var den 31 av denna förnämliga utmärkelse, som nu utdelades, och landshövding Hammarskjöld tackade rektor Mohlin i varma ord för hans insatser och alltid stora beredvillighet ställa sig till förfogande när det gällde brandförsvarets sak. En ovationsartad applåd och ett kraftigt fyrfaldigt hurra vittnade om den grundmurade popularitet som "MO" åtnjuter och hur välförtjänt man inom kamratkretsen ansåg medaljen vara.

Förhandlingarna fortsatte med föredrag av doktoringenjör D. M. Hillebrand och "Brandfaran genom elektriska urladdningar vid åskväder och i explosionsfarliga ämnen" samt av riksluftskyddsförbundets generalsekreterare, kapten Ek om "Fjärrhjälsorganisationen inom civilförsvaret". Efter en uppvisning av Visby brandkår och ett besök på Gotlands fornsal, där intendenten dr Arvidsson fungerade som ypperlig ciceron, samlades man så till

"Gemensam middag"

som årshögtidsmiddagen blygsamt kallas i programmet, ute på Snäckgårdsbaden, där landshövding Hammarskjöld höll högtidstalet och ännu en gång hälsade alla välkomna samtidigt som han uttalade ett tack till länets och stadens myndigheter för visat tillmötesgående, speciellt för den vackra flaggningen från ringmuren. Dessförinnan hade dock sekreteraren, kapten Ekberg hållit dagens såväl kortaste som otvivelaktigt populäraste tal, som inskränkte sig till ordet: "Skål". Sedan blev det rektor Mohlins tur att tacka för medaljen och invalet i styrelsen. I sitt anförande underströk han betydelsen av förbundets verksamhet och lyck-

önskade till valet av såväl ordförande som vice, då det väl kan behövas med prövade jurister som kan tolka alla paragrafer och underströk samtidigt att det är just det frivilliga arbetet inom brandförsvaret som ger kött på benen åt paragraferna. Rektor Mohlin slutade sitt anförande med utbringandet av ett leve för riksförbundet. Stadsfullmäktiges ordförande i Visby framhöll i sitt anförande den glädje Visby stad fann i att mötet just förlagts till Gotland och önskade en angenäm fortsättning på vistelsen i staden och på Gotland. Landshövding Nylander tackade för maten och önskade deltagarna en trevlig "eftersläkning".

"Befälsföring"

var titeln på det föredrag varmed brandchefen i Norrköping Bror Hermanson inledde andra dagens förhandlingar. Det var många goda lärdomar som de närvarande fingo till livs, och alldeles särskilt deltagarna från småkärerna till vilka föredragshållaren speciellt vände sig. Det utomordentligt väl framförda föredraget belönades med en kraftig applåd. Efter en redogörelse av brandchef Jacobsson, Visby, över "Brandförsvaret på Gotland" samlades man till bussfärd tills öns norra delar.

Besöket hos Slite cement

blev nog dagens höjdpunkt, men så hade också direktör de Jong gjort allt och lite till för att gästerna skulle trivas. Fabrikens musikkår mötte resenärerna och spelade populär musik under lunchen, och därefter fick man bese de stora industrianläggningarna. De från Gotlands turistförening i bussarna medföljande ciceronerna bidrogo kraftigt till ökandet av behållningen av dagens trevliga utflykt i det omväxlande och leende landskapet.

Om "Yxan och vattenskvätten"

talade rektor Mohlin så på Gotlands läns Brandkårsförbunds årsmöte sedan man först avverkat en del enskilda angelägenheter. Och så var 1949 års riksförbundsstämma slut.

Konsulenterna samlades

den 9 juni på morgonen till ett dagslångt program under kapten Ekbergs ord-

Frivillighet och personligt initiativ nödvändigt för brandförsvaret

Inrikesminister Eje Mossberg yttrade vid Kalmar läns Brandkårsförbunds 20-års jubileum i Västervik den 14 maj bl. a. följande:

Ärade församling!

Jag vet mycket väl att det är en gammal god regel att en talare bör akta sig för att tala om sig själv. Men såtillvida skulle jag vilja göra ett avsteg från denna goda regel till jag vill säga: det är för mig personligen en stor glädje att få vara närvarande vid Kalmar läns Brandkårsförbunds 20-års jubileum. I dag är det nämligen första gången som jag har tillfälle att tala till en församling, där jag förmodar majoriteten utgöres av aktiva brandförsvarensmän.

Låt mig då först få framföra en lyckönskan till Kalmar läns brandkårsförbund och till denna lyckönskan foga ett tack för den förtjänstfulla verksamhet som förbundet utövat under två decennier. Utvecklingen på brandförsvarets område har under dessa 20 år sannerligen inte stått stilla.

Det är en betydande standardskillnad

mellan det brandförsvaret som fanns här i länet det år, då förbundet bildades och det högt utvecklade brandväsende som länet i dag kan framvisa. Jag skall inte ingå på någon värdesättning av alla de personliga insatser, som gjort denna utveckling möjlig. Därtill är min känedom om förhållandena här i Kalmar län alltför bristfällig. Jag vill allenast hänvisa till att brandförsvarets ordnande sedan gammalt ansetts ligga inom det verksamhetsfält, som är anförtrött åt vår kommunala självstyrelse. Under senare tid har visserligen statsmakterna börjat att alltmera intressera sig för brandförsvaret och dess utformning. Men det är glädjande att se, hur detta ökade intresse från statens sida har kunnat göra sig gällande på ett sätt, som helt bevarat alla de fördelar, som på brandförsvarets liksom på så många andra områden visat sig vara förenade med en livskraftig kommunal självstyrelse. Det kan vara skäl att erinra härom i dag, då Kalmar läns brandförsvarensmän är här församlade. Det är tack vare den kommunala förankringen och den decentraliserade led-

förandeskap, och där man bl. a. diskuterade och lyssnade till olika anföranden. "Pytsumpen — stegen — 50.000 kr." var det ämne som föreslagits av brandchefen Florin, Kalmar, som dock på grund av sjukdom beklagligtvis var förhindrad själv inleda debatten, varför brandchef Bergdahl, Karlskrona, fått uppdraget läsa hans inledningsanförande — vilket han förövrigt verkställde på ett ypperligt sätt. Diskussionens vågor gingo höga och även vice brandchef Hegens förnämligt upplagda anförande om "Utgivande av bestämmelser från myndigheter, verk och inrättningar" föranledde livliga debatter. Men vad som sades, det är enligt gammal tradition en annan hi-

storia. Brandchefen Tells, Härnösand, utordentligt intressanta redogörelse för "Underhållstjänsten vid Hamburgs brandkår under raiderna 1943" åhördes även med stort intresse, även om föredragshållaren spårade ur en aning och kom in på dagens fruktansvärda situation i de krigshärjade trakter han nyligen besökt.

En krans nedlades

på framlidne konsulenten, brandchefen Lindströms grav av landshövdingarna Hammarskjöld och Rodhe samt kaptenerna Gillner och Ekberg i närvaro av brandchefen Lindströms maka.

Red.

ningen som man på brandväsendets område finner en sådan rikedom på personliga initiativ, på enskild verksamhetslusta, och ett sådant frivilligt intresse från medborgarnas sida att ställa tid och krafter till förfogande. Inte minst gör sig detta gällande ut på landsbygden, där befolkningen är gles, där avstånden är stora och där varje tanke på anställande av yrkesbrandmän till följd därav är en omöjlighet. Det är dessa medborgergliga insatser från brandförsvarets målsmän och företrädare över allt ute i städer, samhällen och landskommuner, som jag främst skulle vilja bringa i åtanke vid detta jubileum. Jag framhåller till alla dem, som under de gångna 20 åren bidragit till brandförsvarets goda utveckling här i länet, myndigheternas erkänsla och tacksamhet.

Brandförsvaret i vårt land består av två, jag skulle vilja säga var för sig lika viktiga huvuddelar, det släckande brandskyddet och det förebyggande brandskyddet. Ursprungligen var det det släckande brandskyddet, som främst påkallade myndigheternas och medborgarnas uppmärksamhet. Redan i den gamla medeltida stadslagen fanns det utförliga bestämmelser om eldsläckning. Som ett exempel på hur viktig man förr ansåg medverkan vid brandsläckning vara kan nämnas, att i en brandordning för Göteborg år 1639 stadgades stränga straff för missfirmelse av den, som deltog i släckningsarbetet: "sådan skall räknas lika högt som om det själva magistraten hänt och skett vore", hette det i denna brandordning.

Det förebyggande brandskyddet var länge obefintligt eller mycket eftersatt och de gamla städerna och tätorterna var i allmänhet synnerligen brandfarliga inrättningar, som ofta härjades av förödande eldsvådor. Och när de första ansatserna till ett förebyggande brandskydd så småningom började växa fram var det väl inte alltid så roligt att vara företrädare för detsamma. På många håll var skorstensfejaren och skarprättaren samma person. Och i Svenska brandskyddsföreningens handböcker kan vi läsa om hur man t. ex. i Malmö ännu så sent som 1674 antog en gemensam taxa för sotning, hängning och rensning av "secreter".

Ja, detta var en ögonblicksbild från gamla tider; vi kan le litet överlägset måhända åt dessa tiders förhållanden. Men delvis är väl allt fortfarande problemställningen i vissa hänseenden densamma som förr. Även i våra dagar är vi lätt benägna för att skjuta det aktiva brandförsvaret i förgrunden och ge det förebyggande brandskyddet en alltför underordnad plats. Det släckande brandskyddet är väl i stort sett nu till dags tack vare gemensamma insatser från myndigheter, kommuner och enskilda intresserade medborgare relativt välorganiserat i vårt land. Kommunerna har fortfarande stora medel på utbyggnaden och organiserandet av brandkårerna. Statens brandskola har upprättats i statlig regi och bedriver nu en omfattande utbildning av brandbefäl av olika slag. Och på sista tiden har även riksdagen beviljat betydande anslag till anskaffning av motorsprutor och brandslang och annan utrustning främst för landsbygdens behov och för organiserandet av ett betryggande skogsbrandförsvaret. År 1919 fanns det endast 20 motorsprutor i hela landet, men under de sista 10 åren har endast genom statens försorg anskaffats omkring 2.500 motorsprutor, som fördelats över landet, huvudsakligen till de små brandkårerna på landsbygden. Kostnaderna för denna anskaffning har uppgått till ungefär 8 1/2 miljoner kronor. Under de sista åren har därjämte genom statens och kommunernas försorg anskaffats över 2 miljoner meter brandslang för en kostnad av över 7 miljoner. Statsbidragen till skogsbrandskyddets ordnande uppgår under de sista 10 åren till mer än 5 miljoner kronor. Men det finns dock ännu, trots dessa samfälliga ansträngningar från kommunerna och staten, vissa behov att fylla innan läget beträffande det aktiva brandskyddet i allt kan anses tillfredsställande. Jag vill då först peka på den eftersläpning, som råder, när det gäller byggandet av brandstationer, framför allt för de små kårerna ute på landsbygden. Denna eftersläpning beror sannerligen inte på något bristande intresse från kommunernas sida och inte heller därpå, att statsanslag inte ställts till förfogande. Det är restriktionerna på byggnadsområdet som orsakar svårighe-

Aktuella

Nyheter från "HENRIKSSONS"

HEBRA LARMROCKAR-helt ny modell

HEBRA SLANGLÅDOR-nya förbättrade modeller

HEBRA SLANGSKÅP-helt ny modell

(För inomhusbrandposter)

HEBRA MANSKAPSLINOR-med stålwirekärna

HEBRA PYTSSPRUTOR-speciell brandkårsmodell

(Med säkerhetslock)

HEBRA RÄDDNINGSSÄCKAR-för barn, invalider

åldringar, sjuka
personer etc.

Begär redan i dag närmare upplysningar från

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ SUNDSVALL

Tel. 20 78 22, -23 -24 -25

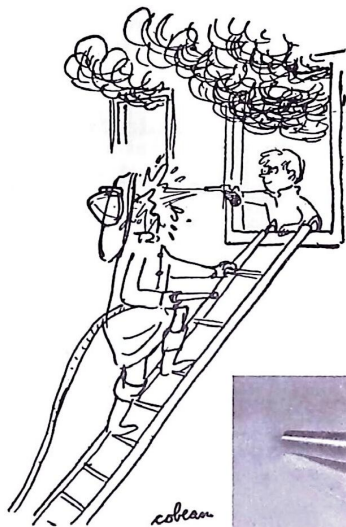
Tel. 19 51 03

Tel. 759 42, 301 84

Tel. 29 89, 30 82

Firman grundad 1828

ABA-vattenpistol

— effektiv

— billig

— lättmanövrerad

Allmänna Brandredskapsaffären AB

E. BERGSTRÖM

Schélegatan 28

STOCKHOLM

Tel. 53 22 58, -59, 51 65 51

terna. Jag inser mycket väl, hur irriterande det kan vara att inte få byggnadstillstånd för en nödvändig brandstation, där materiel och utrustning kan få en tillfredsställande förvaring. Men jag kan tyvärr inte utlova någon omedelbar förbättring, när det gäller byggnadsmöjligheterna. Byggnadsbehoven på alla områden är i våra dagar så stora, att de vida överstiger de ekonomiska och tekniska resurser, som står vårt folk till buds. Vi måste därför på branväsendets område handla på samma sätt som när det gäller alla andra önskemål om nybyggnader. Vi måste sovra. Vi måste nöja oss med att få de mest nödvändiga behoven tillgodosedda och skjuta de andra framåt i tiden. I år disponerar vi en byggnadskvot för brandstationer på 700.000 kronor.

Men det är inte bara beträffande brandstationer, som läget är mindre tillfredsställande. Jag skulle vilja peka på ett annat slag av åtgärder, som kanske har ännu större betydelse för brandförsvaret och där ännu en hel del återstår att göra. Det gäller uppförandet av branddammar. Utan tillgång på vatten är även den mest högklassiga brandutrustning oftast till föga nytta. Det finns även i vårt land byggnader och egendom till mycket betydande värde och av mycket stor betydelse för vårt folkshåll, som inte kan sägas åtnjuta ett tillfredsställande brandskydd, helt enkelt därför, att tillgång till vatten saknas. Men även när det gäller uppförandet av branddammar stöter vi på dagens byggnadssvårigheter, och även här gäller det

att göra det bästa möjliga av en besvärlig situation. Vi måste se till att vi under den närmaste tiden inriktar våra ansträngningar på att få till stånd i första hand sådana branddammar, som kan ordnas med relativt små medel och med liten förbrukning av dyrbar materiel...

I fortsättningen berörde inrikesministern även det förebyggande brandskyddet, varvid han framhöll att vi nu även med hänsyn till vårt lands bekymmersamma ekonomiska läge måste ta krafttag även på detta område. De nyligen inträffade miljonskadorna måste stämma brandförsvarets män till eftertanke, men samtidigt även göra klart för oss alla, att de som ägnar sig åt brandskyddet, det må vara det släckande eller det förebyggande, så utföra de i sin dagliga gärning en produktiv uppgift, så god som någon annan.

Brandförsvarets män har nu ett större ansvar och en viktigare uppgift än någonsin tidigare. Om vårt lands frihet och oberoende skulle komma att hotas av en främmande inkräktare kommer ordet brandsoldat att vara en i alla hänseenden fullt riktig benämning på våra brandmän. De kommer då att stå i främsta linjen både vad gäller uppgifternas vikt och svårighetsgrad och de personliga kraven på mod, handlingskraft och uthållighet. Jag hyser ingen tvekan om att brandförsvarets män även under sådana förhållanden kommer att visa sig väl skickade för sitt svåra värv. Det grundmurade förtroende från alla håll, som brandmännen förvärvat genom sin fredstida gärning utgör en god borgen härför.

Brandbil modell BRISSMAN, med svängt, bakåtlutande tak,

plats för 800 meter släng, tank om 800 liter, 2000 min/lit. frontpump. Levereras kompletta med chassi och pump eller byggas på egna chassi. Leveranstid för närvarande c:a 3 månader.

Billiga priser.

Begär offert.

BRISSMANS BRANDREDSKAP

H A L M S T A D

Telefon 3333

Rekrytering och utbildning

Vid Svenska Brandbefälsförbundets årsmöte i Eskilstuna höll rektor Torsten Mohlin och brandchefen Nils Grönvall nedanstående synnerligen uppmärksammade anföranden. Trots sin längd återgivas de in extenso, då de behandlade frågorna säkerligen äro av största intresse för brandmän av alla kategorier.

Rektor Mohlin:

Brandbefälsförbundets ordförande har anmodat mig att hålla ett inledningsanförande om rekryteringsbasens förbättring. Personligen anser jag tiden ej mogen. Vi har alltför kort erfarenhet.

Brandbefälsförbundet har efterlyst skärpta fordringar för dem, som gå långa vägen. Kommunalarbetareförbundet har ansett mera befogat att förlänga studenternas första period från 3 månader till 1 år.

Den pågående brandchefskursen kat. I har ej kunnat fyllas. Det är sannolikt, att en skärpning enligt Brandbefälsförbundets förslag skulle hindrat ett par icke-studenter, som förefaller ha mycket lämpliga egenskaper, att komma med. Det är ännu mera sannolikt, att en förlängning av utbildningen skulle skrämma goda studenter. Man bör härvid besinna, att studenter med goda betyg har större förutsättningar än svagare att ta sig in på andra banor, en väg som de med större sannolikhet beträder, om man tar bort den lockelse, som kort utbildning säkerligen utgör, särskilt för dem, som äro ekonomiskt beroende, och det är de flesta.

I nuvarande läge synes mig därför skärpningsförslagen olämpliga; kommunalarbetareförbundets synpunkter rent av betänkliga.

Jämförelse kontinenten—Sverige.

Sverige är ett folkfattigt land med endast en stad, som gör skäl för benämningen storstad. Icke desto mindre ha vi en viss benägenhet att jämföra kontinentalländerna och deras många storstäder med våra små förhållanden och tycker oss då finna att vi i det ena eller andra

avseendet ligger efter, t. ex. beträffande fordringar på brandbefälets förkunskaper. Men glöm ej, mina herrar, att innan vi tillägnar oss kontinentala fasoner, gör vi klokt i att översätta dem till svenska. Det är lika självfallet som att den 10-årige pojken ej kan ha pappas kläder med mindre de sys om. Annars verkar det icke endast löjligt, utan även hämmande på pojken rörelseförmåga och utveckling.

Det senaste kriget har förvisso förbättrat de krigförande ländernas brandkärer. Men jag ifrågasätter ändå, om de medelstora och mindre utländska städernas brandförsvår överträffar de svenska städernas. Relativt stora utländska städer, uppåt 80,000 innevånare, hade t. ex. efter förra världskriget ej yrkesbrandkår. Skulle vi kunna tänka oss det dåtida Malmö utan yrkesbrandkår? Vid jämförelse med utländska städer av samma storleksordning ha de medelstora svenska städerna under de senare decennierna haft och ha alltså ett osedvanligt starkt brandförsvår. Våra största städer torde även tåla jämförelse med motsvarande utländska. Vi ha flera småstäder som äro väl rustade. Man bör härvid beakta, att vi varit mindre tvingade än de krigförande.

Personligen är jag av den uppfattningen, att de medelstora och mindre städernas starka brandförsvår intint hänger samman med, att det ledes av yrkesbrandbefäl.

Endast civilingenjörer i Norge.

I Norge t. ex. kan endast civilingenjörer bli brandchefer i städer, åtminstone sådana, som gör skäl för benämningen. Följden härav är, att i många städer sitter som brandchef en ingenjör med andra uppgifter som huvuduppgifter, t. ex. stadsingenjör, vattenledningsingenjör m. m. Brandkären blir för honom en bisak. För den egentliga verksamheten vid brandkären svarar i stor utsträckning ofta en yrkesbrandmästare. Jag är ej övertygad om att den uppläggningsen är enbart lycklig. Den påminner i viss mån om förhållanden, som förr rådde i flera av våra städer.

I den förra brandchefskursen hade brandskolan som elev en norrman utan civilingenjörs-examen. Det var en begåvad, intresserad och kunnig elev. I fysik, kemi och på tekniska områden ägde han, av brandskolans betyg att dö-

ma, större kunskaper än den svenske kamrat, som avlagt ingenjörsexamen vid tekniskt gymnasium. Han kan enligt uppgift ej bli brandchef i Norge. Däremot har han stora utsikter att bli underordnad en person med högre teknisk utbildning, men med mindre brandtekniska kunskaper och troligen sämre huvud. Det är enligt min mening en förlust för det norska brandförsvaret, att ej kunna utnyttja en så kapabel person.

Fordran på ledare.

För att sköta ett företag fordras: Tekniska åtgärder, finansiella åtgärder, administrativa åtgärder.

Varje sådan grupp av åtgärder förutsätter hos ledaren en viss förmåga och denna beror i sin tur av följande egenskaper.

1. Fysiska egenskaper, t. ex. hälsa. 2. Intellectuella egenskaper, t. ex. förmåga att förstå och lära. 3. Karaktärsenskaper, t. ex. fasthet, mod att taga ansvar. 4. Allmän kultur, bl. a. uppfostran och allmänbildning, taktfullt uppträdande. 5. Specialkunskaper. 6. Erfarenhet.

Lägg märke till att av dessa egenskaper är det endast de fysiska och intellektuella samt specialkunskaperna, som är mer eller mindre mätbara, d. v. s. som kan betygsättas.

Det mänskliga psyket.

Människor är nu en gång olika utrustade, en har utpräglat minne, en annan sinne för matematiska uppgifter, den tredje besitter skapande fantasi o. s. v. Psykologerna är emellertid ense om, att det finns något, som kallas allmänbegåvning. En god allmänbegåvning är som en stor reservoar med många tappställen. Man kan

tappa här och man kan tappa där, och det rinner friskt. En person med god allmänbegåvning kan snabbt sätta sig in i olika förhållanden. Men om det verkligen kommer att rinna friskt, beror inte bara på reservoarens storlek, utan om det är någon som öppnar tappställena ordentligt. Denne någon är i det här fallet karaktärs- och temperamentsegenskaperna, som således även är betydelsefulla.

Vad fordrar man av en brandchef.

Förutom god fysik fordrar man tekniska kunskaper, som ompänner stora områden, av vilka flera dessutom är mycket speciella. För att förvärva dessa fordras en viss allmänbegåvning. Men det räcker inte med tekniska kunskaper. För att nå ett gott resultat måste brandchefen kunna samarbeta med myndigheter, enskilda företagare och underordnade. Den förmågan sammanhänger med karaktärs- och temperamentsegenskaperna. När det gäller anskaffning av materiel och brandsynneålägganden fordras inte bara tekniska kunskaper utan även i hög grad ett gott omdöme. Omdömet förvärfvas i stor utsträckning genom erfarenhet och är därför beroende av tjänsteålder. Men detta svårbeskrivbara, som kallas allmänbildning, d. v. s. det som man har kvar då man glömt allt, det skärper otvivelaktigt omdömet. Allmänbildning förvärfvas mera genom humanistiska studier än genom tekniska. Brandbefälet har således ingen anledning att se ner på humaniora. Den är mycket användbar även i vårt yrke.

Bästa möjliga urvalsmaterial.

Då det således gäller att rekrytera svenskt brandbefäl, skulle jag vilja framhålla, att det finns många för brandbefälet värdefulla egenskaper, som ej kan mätas med betyg. Det gäller att försöka få tag uti bästa möjliga material. Vilket inte är detsamma som att skärpa vissa speciella fordringar. Då krymper man basen. I stället bör vi söka vidga basen. Dock icke genom att sänka fordringarna, utan genom att göra yrket mer lockande. Om yrket blir lockande, då men först då, kan vi skärpa fordringarna.

Löner och befordringar.

Är löneförmånerna goda och befordringsförhållandena säkra så följer därmed automatiskt en bättre rekrytering. Med en god rekrytering följer bättre prestationer och större möjligheter att höja lönenivån. Här har vi den gordiska knuten, dessa två omständigheter, som både beror av och påverkar varandra.

Jag utprepar vad jag sa i början, att vi enligt min mening är för tidigt ute för att höja inträdesfordringarna. Men vi bör med lämpliga åtgärder stimulera rekryteringsintresset.

Brandbefälsförbundets uppgift synes mig för närvarande vara att arbeta för goda löneförmåner och reagera i de fall, då uppenbara orättvisor begås vid befordringar.

Det är det säkraste sättet att förbättra rekryteringsbasen.

När antalet kvalificerade sökande tenderar att överstiga rekryteringsbehovet, först då är det tid att skärpa fordringarna.

Brandchef Grönvall.

Vid brandbefälsförbundets årsmöte i Göteborg 1947 framlade jag ett förslag därom, att i inträdesvillkoren för brandskolans brandchefskurs, kategori I, borde alltid ingå studentexamensbetyg i minst ett levande språk.

Frågan kan väl sägas ha fallit ett steg framåt, sedan brandskolans styrelse visserligen bordlagt ärendet men ändock i rekommendationer till de sökande för nästa kurs beslutat påpeka språkkunskapernas värde. I frågans behandling har bl. a. från Svenska Kommunalarbetareförbundet inkommit en skrivelse, där frågan väl i stort sett avstyrkes, men med en rätt märkvärdig formulering, "enär man, med hänvisning till riksbrandinspektörens skyldighet att följa brandväsendets utveckling i in- och utlandet, förmenar att denne genom svensk fackpress skulle sprida kunskaper om framstegen runt om i världen. Frånsett möjligheten för honom, att kunna följa allt, översätta allt av vikt och placera detta hos vår fackpress så är det nog inte på den punkten det väsentliga av mina synpunkter ligger. Snarare är det så, att erfarenheten lärt mig, att vill man rätt sätta sig in i många ärenden så får man snart sagt dagligen gå till uppslagsböckerna, tekn. handböcker o. s. v. Detta är visst icke något för brandbefälet sär eget. Nästan varje tekniker har att göra på samma sätt. Jag förmenar alltså, att intet framhållits, som rubbat mina och brandbefälsförbundets synpunkter på denna fråga.

Vill man eljest göra reda för sig och andra i denna betydelsefulla fråga vad saken egentligen gäller, så måste ärendet betraktas såväl ur rent facklig och rent yrkesmässig synpunkt.

Vad har Brandbefälsförbundet för facklig strävan?

I korthet kan man säga, att vi eftersträva, att i löneavseende efter hand få brandcheferna betraktade såsom kommunala verkschefer och deras närmaste man i relation därtill. Vi begära väl icke att komma lika högt på skalan som helt akademiskt utbildade chefer, men vid bedömandet begära vi att få räknas dit.

För att nå detta fackliga mål erfordras två ting, nämligen dels att kunna påvisa utbildningens omfattning och därmed utbildningskostnaderna och dels att klart kunna framlägga bevis

för arbetets ansvar, vikt och omfattning. Skall vi nå det nyss framlagda målet, så tror jag icke att någon av de nyss nämnda faktorerna får eftersättas.

Jag väljer i fortsättningen att först behandla den yrkesmässiga sidan.

Vad fordrar man av ett gott och skickligt brandbefäl? Som jag ser frågan:

1. God yrkesutbildning i yrkets elementa. Här vill jag gärna instämma med kommunalarbetareförbundet om att första perioden borde omfatta ett år. Man har då rätt att säga, att vederbörande gått igenom ekluten. 2. God förmåga att fatta tekniska sammanhang. Detta är lika nödvändigt för eldsläckaren som inom det förebyggande brandskyddet. Jag tror däremot icke att civilingenjörsexamen är ett oeftergivligt villkor även om det självfallet icke är något minus. 3. På ett eller annat sätt skolning såsom arbetsledare genom civil arbetsledning eller militär skolning. 4. God allmän utbildning, inefattande även språkkunskaper. 5. Goda allmänna karaktärs- och ledareegenskaper. 6. God fysik.

De nu uppräknade punkterna torde väl i och för sig knappast möta någon invändning från något håll. Kring punkten 2 — förmåga att fatta tekniska sammanhang — kan naturligtvis uppstå diskussioner hur långt man skall sträcka sig. Enligt mitt förmenande är det för brandbefälet övervägande flertal icke nödvändigt att fordra t. ex. civilingenjörsexamen. Jag förmenar att min formulering ganska bra täcker fordringarna.

25 års brandbefälstjänst har lärt mig ungefär vad som fordrats, men också lärt mig min egen utbildnings brister. Jag skulle vilja sammanfatta min uppfattning på så sätt, att jag skisserade hur jag skulle vilja se brandbefälsutbildningen.

1. året — ett års praktisk tjänst ordnad så, att Stockholm, Göteborg och Malmö växelvís höll *rekrytskola* med regelbundna lektioner, under av brandskolan betald kursledare.
2. året — två fulla terminer å brandskolan, med undervisning i de ämne som nu ingå men med utökade kurser.
3. året — 6 månaders tjänst som praktikantbefäl (el. vikarie) vid minst 2 olika brandkårer. En termins studier vid brandskolan med avslutningsexamen.

Kan vi organisera en utbildning efter de skisserade linjerna, tror jag att den första förutsättningen får goda löner, nämligen en kvalificerande utbildning skall vara uppfylld. Jag tror också, att diskussionen civilingenjör eller icke kan avstanna. En ung student, med god fysik, god karaktär, god befälskolning vunnit på ena eller andra sättet tror jag väl kan fylla *alla* yrkesuppgifterna. Detta utesluter naturligtvis icke att civilingenjörerna för storstäderna särskilt kunna vara både önskvärda och lämpliga. Deras utbildning kan givetvis förkortas — dock bör den rent elementära utbildningen genomgå helt, den teoretiska kan kanske inskränkas sig till sex månader. En lämplig gruppering av kursens tre brandskoleterminer kan säkerligen ske, så att dessa elever rycka in t. ex. sista terminen och deltaga i slutexamen.

Jag ber er observera sammanhanget mellan löner och rekrytering. Om lönerna skall kunna höjas, måste utbildningen vara gedigen. När lönerna blivit goda, då kommer också det goda rekryteringsmaterialet.

Var behövs akademisk utbildning?

Jag tror att det nyss skildrade orsakssammanhanget säger något väsentligt. Jag måste emellertid påpeka ytterligare ett par förhållanden, som syns mig betydelsefulla.

Den första är denna. Har vi gjort någon klar definition, när den högre — jag använder medvetet akademiska — brandbefälsutbildningen är nödvändig. Knappast. För att ta ett exempel: Jag tror det är felaktigt, att i en stad på 60—70.000 inv. ha fyra akademiskt utbildade befäl. Två — kanske tre — räcker. En stad på 20.000 inv. behöver knappast mer än ett. Vice brandchefen kan mycket väl vara en duglig brandmästare. Var skall man dra gränslinjerna. Ja, det får man väl fundera ut, omöjligt är det inte. Skaffar man allt för många akademiska befälstjänster där de ej äro nödvändiga får man för dessa dåliga löner, som i sin tur drar med lönesättningen för dem och med exemplets makt också för andra.

Jag skulle alltså vilja sammanfatta så, att vi bör göra en ordentlig inventering när det högst kvalificerade befälet bäst behövs. Därefter skall vi se till att detta befäl får den bästa tänkbara utbildning och så kommer hyggliga löner successivt och rekryteringsbasen vidgas att omfatta allt flera önskvärda och lämpliga individer.

Trygghet för framtiden.

Så till den andra faktorn. En ung man, som gett sig in i yrket måste känna trygghet för sin

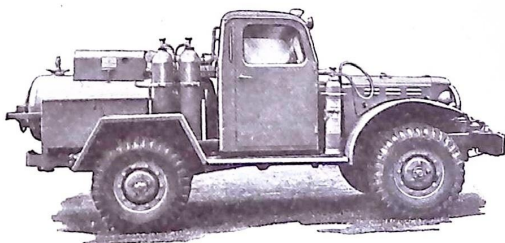
framtida befordran. Tro nu inte att jag skall plädera för någon åldersregel. Duglighet och skicklighet måste vara avgörande. Först om två lika dugliga sökande konkurrerar inverkar åldersregeln. Men vederbörande skall veta och känna, att hans duglighet uppskattas, vilken väg han sedan vunnit sin duglighet på, med andra ord, man får icke a priori påstå och utgå ifrån att exempelvis civilingenjören under alla förhållanden är överlägsen mannen med t. ex. studentexamen — full brandskola. Icke heller får politiska eller liknande förhållanden inverka så, att långvägaren oavsett hans betyg och erfarenheter sätts före ett brandbefäl med god utbildning och god praktik just därför att han kommer ur de djupa leden. Sådant skapar otrygghet och kommer ev. hugade och önskvärda sökande att dra sig tillbaka. Jag har en känsla av, att i vissa fall inflytanden bakom kulisserna ingripit i utnämningsfrågor på ett sätt som icke är lämpligt. Sådant skapar just den otrygghet, som ingen skall tro annat än att den sänker rekryteringsstandarden.

Sammanfattat alltså:

1. Jag har ett intryck av att rekryteringens standard i varje fall icke höjts.
2. Brandbefälsyrket i modern tid kräver en höjd standard.
3. Höjd standard kräver bättre utbildning, varvid min skissartade framställning må ange mina synpunkter.
4. Med höjd standard följer efter hand goda lönevillkor.
5. Man skall kräva hög utbildning endast där den verkligen är nödvändig. Här behövs översyn och självransakan.
6. Någon patentrörelse finns väl knappast. De större samhällena får väl finna sin väg. Trygghet och arbetsro måste skapas. Trygghet så att icke tillfälliga inflytanden eller bakvägar eller t. ex. politiska synpunkter avgöra befordran.

Mekano-Skum

*Effektivt
släckande skum*

Bilden visar tryckluftdrivet aggregat

av senaste typ, monterat på 3/4-tons jeep. Under leverans till bl. a. svenska flygplatser. Kapacitet 4.000 lit. som avges på 1 1/4 minut.

På TOPPEN av utvecklingen finner Ni MEKANO-SKUM aggregat. De ge finbläsigt skum vid höga skumtal (10 à 12), vilket innebär stor skummängd med liten mängd vätska, och skumkvalitet av högsta klass.

Svenska Skumsläcknings Aktiebolaget

Birger Jarlsгатan 15

STOCKHOLM

Tel. 23 38 55

Några synpunkter på amerikanskt brandväsen

Brandförsvarets utveckling i Amerika, särskilt under krigsåren, torde säkerligen bjuda åtskilligt av intresse för våra läsare. Red. har därför träffat avtal med brandkapten Ragnar Brodell, Norrköping, om en serie artiklar från hans årslånga studieresa till olika amerikanska brandkårer. Början göres med nedanstående mera allmänt hållna orientering.

Amerikas (USA) brandväsen är gammalt. Det låter kanske underligt för oss som är vana att betrakta Amerika som "ett nytt land". Redan 1569 fanns den första organiserade brandkåren i en liten stad eller by, som hette Nieu Amsterdam. Utrustningen bestod visserligen bara av hinkar och stegar, men var väl näppeligen bättre någon annanstans i Europa vid samma tid. År 1689 talas det första gången om en "Brent Master" d. v. s. brandchef i en annan liten nybyggarestad, som dock så småningom skulle växa sig stor och nu heter New York City. Denna stad fick sin första från London importerade brandspruta 1731 och redan 1743 började man själva tillverka mäsingsbeslagna och trevliga handkraftsprutor.

Redan 1737 organiserades New Yorks första frivilliga brandkår, som omfattade inte mindre än 42 man. Andra städer följde efter och i slutet på 1700-talet var det mycket vanligt med frivilliga brandkårer. De första yrkesbrandkårerna bildades i samband med att man började använda ångsprutor. Baltimore (1858), Boston (1860), S:t Louis (1857), New York (1865) var bland de första. Vi ser således att brandväsendet i Amerika verkligen är gammalt och har traditioner att bygga på. I Memphis brandkårs historia har man uttryckt det så här: "As soon as one squatter built a cabin on the Chickasaw Bluffs and kindled a

blaze on its hearth, there was potential need for a fireman".

Organisationsförhållanden

Om man jämför brandväsendets organisation i svenska och amerikanska städer finner man, att uppbyggnaden är i stort sett likartad. Vår brandstyrelse har dock något mindre befogenheter än sin amerikanska motsvarighet, som till en del har uppgifter, som här tillkommer magistraten (motsv.). I övrigt föreligger inga större skillnader förrän vi kommer till befattningshavarna under brandchefen. I alla amerikanska städer är varannandagsarbetet helt genomfört, d. v. s. även allt befäl utom brandchefen tjänstgör bara 24 timmar i följd. Man har således två vice brandchefer, två, fyra eller sex brandkaptenar o. s. v. Man har därför inte heller några bostäder över huvud taget på brandstationerna, inte ens i småstäderna, och detta är onekligen ur många synpunkter en stor fördel.

I de större städerna indelas brandkårerna i divisions, battallions och companies. Ett company består i regel av endast ett fordon jämte bemanning på fyra till sex man. Chef för ett company är en lieutenant eller captain. Denne motsvarar alltså närmast vår brandförman. Chef för battallion eller division kallas chief.

I detta sammanhang kanske jag bör nämna att det förebyggande arbetet — brandsyner och besiktningar — i allmänhet är lagt på en särskild avdelning, vars chef oftast kallas Fire Marshall och sorterar direkt under brandchefen. Som medhjälpare — inspectors — har han specialutbildad personal, som skall ha minst

Rättelse.

Värmlands läns Brandkårsförbund håller sitt årsmöte den 3 september i Kristinehamn (ej Karlstad, som felaktigt angavs i föregående nummer).

Bild 1. Brandstation i Lansing, Michigan, avsedd för två companies. Förläggning på andra våningen. Byggt i villastil för att harmoniera med omgivningen.

6 års erfarenhet som brandmän. Brandbefälet har således som regel endast hand om själva brandsläckningsarbetet. Detta gäller helt naturligt endast medelstora och större städer.

Många brandstationer

En sak som särskilt frapperar en i Amerika är brandkärernas uppdelning på många små stationer. Varje station rymmer endast ett eller två companies med var sitt fordon (jfr bild 1 och 2). Finns det två är det ena utrustat med bilmotorspruta, engine-company, och det andra

Bild 2. Brandstation i Los Angeles, Californien, byggd i ett plan. Förläggningen vid sidan om vagnhallen. Avsedd endast för ett company.

med stegvagn, ladderc-company. Här i landet har vi även i ganska stora städer på upp till 70.000 å 80.000 invånare endast en brandstation. Motsvarande amerikanska antal skulle bli 5 å 6 stationer. Orsaken till detta stora antal är till en del att söka i en viss konservatism. På den tid då brandkärerna var hästanspända kunde man inte ha för stora avstånd mellan stationerna för att inte få för långa körtider vid utryckningar. När sedan bilarna kom till användning omändrades bara de gamla lokalerna, man bibehöll avstånden och dessa har sedan blivit normgivande. Naturligtvis medför det

R I N G M A L M Ö
388 40, 759 12

All

Brandmateriel

Får Ni från

MOLIN & WESTBERG

M A L M Ö

Norra Vallgatan 34

MOWE slangkärra med MOWE patentsökta slanglådor av lättmetall. Lådorna rymma 50 m 63 mm slang vardera. MOWE är ensamförsäljare i södra Sverige av ELME vulkapparater.

stora antalet stationer stora fördelar i form av korta utryckningstider, även om trafiken skulle vara stor, vilket den ju i regel är även i mindre städer. Det är däremot oerhört svårt att ordna övningar och utbildning och praktiskt taget omöjligt att lösa sysselsättningsfrågan för brandmännen. Någon motsvarighet till vår arbetstjänst finnes inte heller i Amerika utan vakttiden fördrives med övningar (i den mån sådana kan ordnas), självstudier, städning, rengöring och på många håll kortspel. Ja, och så utryckningar förstås! Antalet utryckningar är betydligt större än hos oss och i regel kan man räkna med ett tre- eller fyrdubbelt antal (jfr tabell).

State of Washington

Stad	Antal invånare	Antal larm	Antal falska larm
Bellingham	29.314	586	42
Everett	20.224	634	49
Seattle	368.302	4.157	329
Spokane	122.001	1.977	86
Tacoma	109.408	2.406	212
Yakima	27.221	384	27

Sverige

Eskilstuna	51.742	196	4
Göteborg	332.935	1.456	45
Halmstad	34.230	166	3
Härnösand	14.561	216	1
Mariestad	8.111	116	—
Norrköping	81.902	307	7

Siffrorna äro hämtade dels från Fire Record of Cities, 1944, dels från respektive svenska brandkärers årsredogörelser för år 1948.

Förläggningsförhållanden

Som förut nämnts förlägges till varje station endast ett eller två kompanier således sammanlagt högst ungefär 12 man. Förläggningen är gemensam med undantag för stationschefen, som har eget rum (jfr bild 3). En fördelning på smårum för två eller tre man, som vi har här, förekommer ingenstans och inte heller har man särskilda dagrum eller andra fritidslokaler. Däremot finns det ofta mycket välutrustade kök och matlagningsskickligheten brukar vara hög! (jfr bild 4).

Bild 3. Typiskt amerikansk brandstation: sovrum, dormitorium, med en mönstergill ordning.

Gymnastiksalar och andra lokaler för fysisk träning lysa i regel med sin frånvaro och det hör till undantagen, att man hittar en liten lokal för bollspel (squash eller liknande). Däremot hände det en gång — i Seattle — att jag stötte på en liten simbassäng på huvudbrandstationen. Den användes dock mera sporadiskt.

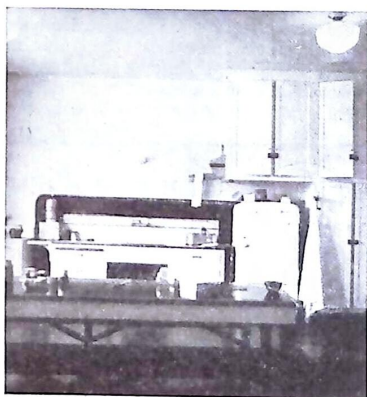
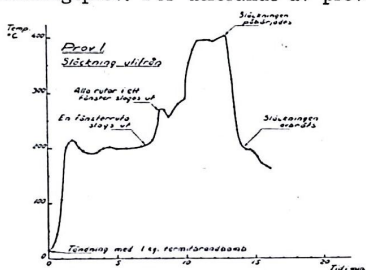

Bild 4. Välutrustat kök på en brandstation i San Diego, Californien. Kylskåpet är ordentligt tilltaget.

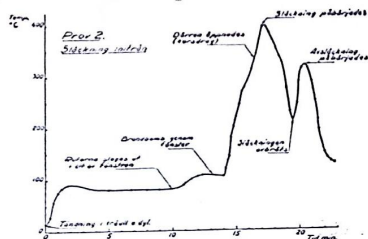
Brandtekniska försök i Göteborg

Då mig veterligt icke anordnats praktiska försök i vårt land att medelst fog-nozzle släcka brand i bostadsrum får jag här nedan lämna en kort redogörelse över i Göteborg helt nyligen verkställda släckningsprov. För utförande av proven

hade AB Fixfabriken i Göteborg med kort varsel ställt till härvarande brandkårs förfogande en byggnad, avsedd att rivas. Byggnaden var uppförd i två våningar i trä under tegeltäckt trätak. Bottenvåningen hade mellanväggar och tak i trä under det att övervåningen hade putsade väggar och trätak. Rummen hade en golvyta av $3,5 \times 3,5$ med takhöjd av 1,8 m i bottenvåningen och 2,15 m i övervåningen. Slutligen voro samtliga rum försedda med vardera två $0,8 \times 0,9$ m fönster.

För att få fullt jämförbara resultat borde givetvis varje rum innehållit exakt samma brännbara mängd, men tiden tillät emellertid icke sådant arrangemang. I varje rum upplades därför trälådor, träull etc. till ungefär samma mängd,

som i stort motsvarar möblers volym. Proven kunde härför icke heller bli vetenskapliga, men gav oss ändock goda lärdomar, hur brand i slutna rum kunna angripas och släckas.

Större delen av kärans personal följde och deltog i försöken, som leddes av vice brandchefen S. Westling. För temperaturmätningar hade AB Svenska Kullagerfabriken välvilligt ställt både instrument och personal till vårt förfogande.

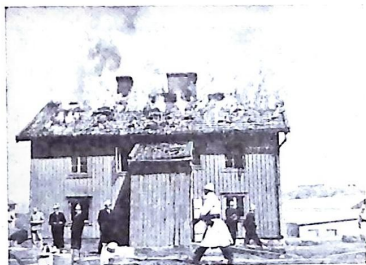
I både bottenvåningen och övervåningen företogs prov på dels invändiga och dels utvändiga släckningar, vilka åskådliggöras i diagrammen.

Prov 1.

Eld i tillslutet rum i övervåningen. Tändes genom 1 kg termiitbrandbomba. En fönsterruta slogs ut efter 7 min och återstående rutor efter 8 min. Efter 13 min. stod rummet i full brand och påbörjades *yttre släckning* från skarvstege med spridd stråle från 1" fog-nozzle med förlängningsrör och dimmunstycke. Neddämpat på 1 min. med 62 liter vatten från tank. Termoelement var placerat i taket mitt i rummet.

Prov 2.

Eld i tillslutet rum i bottenvåningen. Efter 10 min. inslogs en fönsterruta och efter 13 min. inkastades en antänd 1 kg termiitbrandbomba. Då rummet var fullt övertänt öppnades dörren efter 16 min. 30 sek. och påbörjades *invändig släck-*

Övningsobjektet nedbrännes. Fastighetsägaren fick rivningstillstånd utan "lusintyg".

Inre släckning påbörjas.

ning efter 17 min. med spridd stråle från 1" fog-nozzle, med förlängningsrör och dimmunstycke. Neddämpat på 2 min. 20 sek. med 155 liter vatten från tank. Efter kort stund blossade elden åter upp, varför avsläckning verkställdes. Termoelement var placerat i taket 1 m från dörren.

Provens lärdomar kunna sammanfattas sålunda:

Fog-nozzle 1" bör medfölja ett första utryckningsfordon med vattentank och är mycket lämpligt att använda vid släckning av brand i slutna rum. Att inre vägen angripa eld i fullt övertänt och slutet rum kan ha sina risker förutom det besvär hettan och röken åsamkar eld-

Yttre släckning verkställs. Obs. vattenångan.

släckaren. Då dörr till sådant rum öppnas och korsdrag uppstår kan nreträtt bli nödvändig med påföljd att elden sprider sig till andra lokaler eller ut i trapphus. Kan elden däremot hållas under kontroll uppstår ändock avsevärda skador genom vatten, rök och värme utanför rummet. Dörrar till slutet rum i full brand böra därför endast bevakas med slangledningar färdiga för angrepp, tills släckningen om möjligt verkställts yttre vägen, varvid den senare eldsläckaren icke hindras av vare sig rök eller strålningsvärme. Övertrycket som alstras genom ångbildningens hastiga expansion, bör dessutom utnyttjas för utluftning av rök, innan dörr öppnas.

Arne Karder.

Vi tillverka **BRANDBILAR**

i utförande enligt beställarens önskan.

Humana priser.

Snabba leveranser.

Begär offert!

Nybro Karosseriverkstad

G. Tornerud

Tel. 765, bost. 638

Materielens utnyttjande vid storbränder

(Forts. fr. föreg. nr)

IX. Parallella ledningar jämfört med seriekörning.

Under den senaste tiden har i denna tidskrift skrivits en hel del om seriekörningens problem och möjligheterna att förenkla dessa. Alla författare ha dock varit eniga om att det bästa är om man kan undvika seriekörningen på enkla ledningar och i stället lägga ut parallella ledningar. Och det med all rätt. Man får nämligen alltid minst lika mycket vatten genom dubbla ledningar från en spruta som vid seriekörning av två sprutor med samma kapacitet som den förstnämnda. Hätill kommer att maximitrycket i ledningen blott är omkring två tredjedelar av det vid en riktigt genomförd seriekörning. Skulle en slang trots detta brista kan man omedelbart stänga den ena ledningen utan att vattentillförseln därför behöver avbrytas. Man behöver blott en sprutskötare och det hela har lättare att gå i lås. Man kan till exempel utan vidare stänga strålarna vid eldstället utan att någon olycka sker, och det hör som bekant till de enklaste taktiska reglerna att en stråle skall stängas vid förflyttning

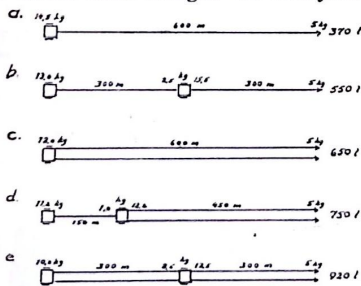

Fig. 11. Jämförelse mellan seriekörning och dubblering av ledningen.

eller då elden på en front är nedkämpad. Nackdelar äro det ökade slangbehovet och ökad personaltätgång vid slangutläggningen. En kombination av de båda metoderna då tillgänglig slang ej räcker till

dubbla ledningar hela vägen är en riktig lösning, men svår att arrangera.

Exempel. Slanglängd: 600 m., ingen nivåskillnad. Sprutor: två stycken S—2 (1000 l/min.). Med enkel ledning från en spruta (fig. 11 a) erhålles enligt diagrammet, fig. 4, 370 l/min. Vid seriekörning på enkel ledning erhålles en vattenmängd av 550 l/min. Varje spruta arbetar vid denna vattenmängd med ett tryck av 13,0 kg., således sammanlagt 26,0 kg. Friktionsförlusten på 600 m. blir $6 \times 3,5 = 21,0 \text{ kg.}$ och munstycksstrycket 5,0 kg. Maximitrycket i slangen blir om ingångstrycket vid andra sprutan är 2,5 kg.: $13,0 + 2,5 = 15,5 \text{ kg.}$ (fig. 11 b).

Om man i stället använder en spruta med dubbla ledningar fås ur diagrammet, fig. 6, vattenmängden 650 l/min. och utgångstrycket 12,0 kg. (fig. 11 c). Ledningens dubblering betyder en ökning av vattenmängden med 76 %, medan tillgripande av seriekörning endast ökar vattenmängden med 49 %.

Fig. 11 d visar ett riktigt arrangemang då slangen ej räcker till dubbla ledningar hela vägen. Vattenmängden blir 750 l/min. Att resultatet icke blir gynnsammare i jämförelse med en spruta och dubbla ledningar beror givetvis på att förlusterna i den enkla ledningen äro mycket stora. Räcker icke slangen till den skisserade placeringen av andra sprutan kan denna ej gå med fullt gaspådrag.

Allra gynnsammast blir seriekörning på dubbla ledningar enligt fig. 11 e. Här ernås en vattenmängd av 920 l/min. och högsta förekommande tryck är ungefär 12,5 kg., således acceptabelt. Man har här också god säkerhet mot avbrott i vattentillförseln. Om den andra sprutan skulle mankera är fallet återfört till fig. 11 c, som var gynnsamt i fråga om vattenmängden.

X. Sammanfattning.

Det svenska brandväsendets motorsprutor och pumpar äro kraftiga i förhållande till 63 mm. slangen, som snarast är underdimensionerad. Det gäller

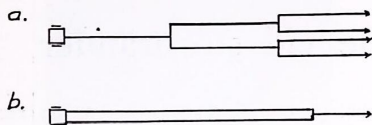

Fig. 12 a. Dubbelgrening. Den enkla ledningen närmast sprutan kan ej förse de fyra grenledningarna med erforderlig vattenmängd.
b. Omvänd grening. Användes då man vill erhålla kraftig stråle (vattenkanon) på längre avstånd från sprutan.

att underlätta vattnets möjligheter att komma fram genom att lägga ut tillräckligt antal ledningar ända från vattentaget. Dubbelgrening, fig. 12 a, är förkastlig och får ej förekomma, däremot gärna omvänd grening när man vill åstadkom-

ma en kraftig stråle på längre avstånd, fig. 12 b. En medelstor spruta är aldrig utnyttjad förrän två parallella ledningar utlagts och en större spruta ej förrän tre till fyra ledningar användas. Proportionen mellan sprutor och slang är vid de flesta mindre brandkärer oriktig, man har gott om sprutor och ont om slang.

K. E. Nilsson.

Litteratur:

Tekniska och taktiska synpunkter vid val av motorspruta. Uno Arild och Nils Grönvall. Brandkärstidskrift nr 5, 1942.

Beräkning av friktionsförluster i 63 mm slang med ledning av munstycksdimensioner. Torsten Mohlin. Brandkärstidskrift nr 9, 1942.

Motorsprutor i arbete på långa slangledning- ar. Harald A-son Moberg. Brandkärstidskrift nr 8, 1943 (särtryck).

BRANDBILAR — AMBULANSER

och SPECIALFORDON för BRANDKÄRER byggas vid vår karosseriverkstad i önskat utförande.

Försäljning av alla slags förekommande brandredskap.

Tillverkning av: Slangväskor och vattentankar.

(Begär offert!)

Brandskyddstekniska Byrån, Kalmar

Ulfeldsgatan 16

Tel. 129 76 - verkst. 161 76

ELME vulkapparat är försedd med termostat som möjliggör effektiv vulkning av brandslangar på kort tid.

Lätthanterlig
Snabbspännande
Ekonomisk

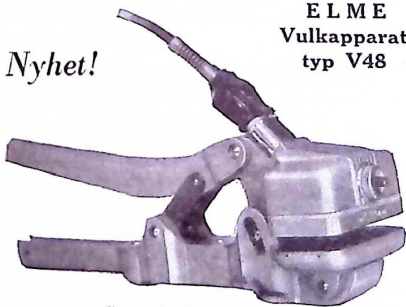
Infordra offert

El-Mekano

MJÖLBY
Tel. 1266

Nyhet!

ELME
Vulkapparat
typ V48

Sv. patent nr 123439

Ensamförs. för Skåne, Halland, Blekinge och Småland: Molin & Westberg, N. Vallgatan 34, Malmö. Tel. 388 40

BICAPA FILTERMASKER

— ett bra rökskydd

De ha lågt andningsmotstånd. Filtren skydda mot brandrök och brandgaser. Mot koloxid finnas särskilda filter.

Vid hög gaskoncentration eller syrebrist begagnas antingen syrgasapparat eller friskluftmask.

All slags rökskyddsmateriel erhålles från specialfirman

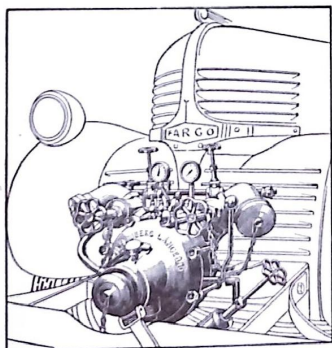
BIRGER CARLSON & Co. A-B

Kaptensgatan 6

STOCKHOLM

Tel. 67 91 30 (växel)

FRONTPUMPAR

för upp till 2000 m/lit.
vid 9 kg/cm²

Med avgasevakuering, oljekylning och synkr. kopp-
ling till motorn.

Kort leveranstid.

Wilh. Rubergs Fabriks-Aktiebolag

LANGEBRO

Tel. Kristianstad 10174 och 10178

Annons nr **3**
om hur Jonsereds
högtrycksslang
skapas.

Det är på garnets behandling det beror

Hemligheten med Jonsereds-slangens överlägsenhet ligger i följande 5 faktorer:

- 1 Vi utvälja den rätta råvaran.
- 2 Vi spinna råvaran till garn i eget spinneri.
- 3 Vi koka och specialbehandla garnet enligt en metod, som vi äro ensamma om.
- 4 Vi rundväva slangens enligt moderna tillverkningsprinciper.
- 5 Vi underkasta slangens en fortlöpande, minutlös kontroll betr. täthet och hållfasthet mot sprängning.

Den naturliga styrka och smidighet, som utmärker linet, gör detta spånadsämne särskilt väl lämpat för brandslang. Men för att linets naturliga egenskaper skola utnyttjas på rätt sätt fordras en omsorgsfull bearbetning av råvaran. Ju jämnare garnet spinnes desto tätare och jämnare i styrka blir slangens.

En alldeles särskild finess i tillverkningen av Jonsereds brandslang är det sätt, på vilket vi behandla slanggarnet. Utom kokning undergår Jonsereds slanggarn en specialbehandling, som för många år sedan utexperimenterades vid Jonsered och som vi äro ensamma om.

Denna specialbehandling ger som resultat, att slangens blir betydligt tätare och smidigare än slang av obehandlat garn och att dess slitstyrka förhöjes. Det är bland annat på denna garnbehandling det beror, att Jonsereds-slangens är överlägsen i täthet, smidighet och livslängd.

Jonsereds högtrycksslang av linne blir alltid ekonomisk på lång sikt. Det är därför god affär att alltid begära **Jonsereds** brandslang, märkt med **2 blå ränder**, kännetecknet för högsta, svenska kvalitet.

Jonsereds

där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED

GRUNDAT 1833

AUKTORISERADE ÅTERFÖRSÄLJARE:

BRISSMANS BRANDREDSKAP, Halmstad

H. A. B. HENRIKSSONS BRANDREDSKAP, Stockholm - Göteborg - Malmö - Sundsvall
ODENIUS A.-B., Göteborg • A.-B. PUMPINDUSTRI, Göteborg - Stockholm - Malmö

Majoren och brandchefen

Otto von Malmberg

som vid sekelskiftet var en av vårt brandväsendes föregångsmän, avled i Stockholm den 18 april 1949 vid den höga åldern av nära 90 år.

Otto von Malmberg blev efter studier vid Stockholms och Berlins brandkårer chef för Gävle brandkår 1890 och kvarstod i denna befattning till 1919. Under dessa 28 år utövade han ett synnerligen verksamt och förtjänstfullt arbete för brandväsendets utveckling i såväl Gävle stad som för landet i övrigt.

Under hans insiktsfulla och energiska ledning blev brandväsendet i Gävle omorganiserat och ordnat med fast, kasernerad brandkår, utmärkt redskapsutrustning och en förmålig brandstation, varigenom Gävle brandkår kom att stå som en av den tidens främsta brandkårer i landet. Han var också en av de första, som utarbetade och lät trycka en lärörbok utbildningsinstruktion, som blev ett efterföljningsvärt föredöme för tjänsten vid de kasernerade brandkårerna och kom att bli ett mycket välkommet tillskott till den dåtida fåtaliga brandkårsliteraturen.

Sin insats för utvecklingen av landets brandväsen ådagalade von Malmberg vid ordnandet av ett brandchefsmöte i Gävle 1901 samt synnerhet genom sitt intresse vid bildandet av Svenska Brandchefsföreningen 1909, varvid hans stora anseende som brandchef gjorde honom självskriven som föreningens vice ordförande. Ett varmt intresse ägnade han föreningens "Tidskrift för brandväsendet".

År 1912 erhöll von Malmberg det hedrande uppdraget av Kungl. Maj:tt att såsom Sveriges ombud delta i VI internationella eldsläckningskongressen i St Petersburg och Moskva.

Personligen var von Malmberg utrustad med en arbetsförmåga av stora mått, beredvillighet

"Meddelas endast på detta sätt"

Med ovanstående enkla och kärnfulla ord tackade brandchefen Abbe Florin för alla de hyllningar som strömmade mot honom på Kalmar läns Brandkårsförbunds samtidigt pampiga och av hjärtlig kamratlighet präglade 20-års jubileum i Västervik. Mästerregissör var givetvis ovannämnde "Abbe". Bland de agerande märktes inrikesminister Eje Mossberg med maka, landshövding R. Wagnsson med maka, landshövding E. Rodhe, rektor T. Möhlin, direktör E. Lindbohm för att nu nämna några av huvudrollerna innehavare.

Jubileet inleddes med ett hälsningsanförande av landshövding Wagnsson, varpå statsrådet Mossberg höll högtidstalet — återgivet på annan plats —. Brandchefen Florin gav så på sitt särskilda och välkända sätt en utomordentlig exposé över de gångna 20 åren, varvid han vederbörligen hyllade de båda föregående ordförandena, landshövdingarna Falk och Lidén samt riksförbundets förre sekreterare, kapten Eric Gillner (han fick för övrigt länsförbundets diplom som välförtjänt belöning för sina insatser).

Det hade ju inte varit Abbe Florin, om han inte hade slutat sitt anförande med det med hänsyn till inrikesministerns närvaro påpassliga påpekandet att länsförbundet behövde cirka 800.000 kronor i statsbidrag för att kunna förverkliga de närmaste planerna. Ja, så fick "Abbe" Skandias förmåliga guldmedalj, som överlämnades av direktör E. Lindbohm med ett anförande, där han gav ett erkännande åt den mångsidige "Abbes" insatser till brandförsvarets fromma. Även fortsättningsvis strömmade hyllningar mot länsförbundets populära "verkställande direktör", som landshövding Wagnsson

att medverka med sitt arbete och ett livligt intresse för utredningar och deras förverkligande.

Dessa hans egenskaper blevo också utnyttjade ej blott för brandväsendet utan ävse för en hel del andra förtroendeuppdrag i hemstaden Gävle, varav här bl. a. böra framhållas sådana uppdrag som ledamot och vice ordförande i drätselkammaren, ledamot i byggnadsnämnden, styrelseledamot i sparbanken och i livränteanstalten samt ordförande i Gävleborgs läns skytteförbund.

Det arbete von Malmberg städe nedlade vid fullgörandet av samtliga sina uppdrag blev också allmänt uppskattade och föranledde till tacksamt erkännande med sådana synliga utmärkelser som tilldelandet av svärds-, nordstjärne- och vasaordnarna, Pro Patrias stora guldmedalj, 6 st. brändmedaljer, skytteförbundets guldmedalj m. fl.

Otto von Malmborgs betydelsefulla brandmannagärning gjorde honom uppskattad och aktad som en föregångsman för vårt brandväsendes utveckling, och därför bör hans gärning bevaras i tacksamt minne även av senare tiders brandkårsmän.

R. S.

NOTISER

Riksförbundets stipendier 1949

Riksförbundets studiestipendier för år 1949 ha tilldelats följande personer:
Brandchef I. Andersson, Floda,
v. Brandchef C. G. Carlsson, Köping,
Brandmästare G. Engelbertson, Luleå,
Brandchef S. Hultman, Skövde,
Brandman S. Jansson, Karlskoga.

uttryckte sig, och tacket blev rubrikens typiska Florinska "klyscha".

Kapten R. Götherström talade om "Eldsvådornas utveckling under de senaste åren", rektor T. Mohlin om "Några synpunkter på borgarbrandbefällets utbildning", riksförbundets sekreterare, kapten A. Ekberg och förste byråsekreterare G. Malis i telegrafstyrelsen talade om "Landsbygdens telefonautomatisering och brandalarmering", riksbrandinspektören redogjorde för frågan om "Statsbidrag och byggnadstillstånd" och signaturen själv om "Industriskyddsprogandan".

Lördagskvällen slöt med middag och dans, och dan därpå ägnades åt en utflykt för bil, varunder man besökte Lofthammars brandkår och därpå passade på inviga Västra Eds nya brandstation.

Det kanske förefaller läsarna som om det var "Abbe" som 20-års jubilerade och inte Kalmar läns Brandkårsförbund, varför det i rättvisans namn bör tilläggas, att Brandkårsförbundet utom av inrikesministern även hyllades av riksförbundet genom v. ordföranden, landshövding Rodhe och sekreteraren, kapten A. Ekberg, av Svenska Brandskyddsföreningen genom ordföranden, landshövding Rodhe, som på så sätt fick tala med "två tungor", vilket han på sedvanligt elegant sätt genomförde till allas belåtenhet.

Ja, se, det var ett jubileum — vad ska det inte bli när dom firar 25-års jubileum?

Allan.

Brandkårsmästerskap i orientering

Härmed har Borås Brandkårs I. K. äran inbjuda till deltagande i Riksmästerskap i orientering, söndagen den 28 augusti 1949.

Tävlingen kommer att vara öppen för brandmän från yrkes- och borgarbrandkärer, vilka äro anslutna till Sveriges Stadsbrandkärers Idrottsförbund. Borgarbrandman skall dock ha tillhört kär minst ett år.

Klassindelning:

Yrkesbrandmän: Seniorer, yngre och äldre oldboys.

Borgarbrandmän: Seniorer, yngre och äldre oldboys.

Lagtävlan:

Yrkesbrandmän: De tre bästa på långa banan. Två seniorer och en yngre oldboys.

Borgarbrandmän: De tre bästa på långa banan.

Banans längd är c:a 10 km. för seniorer och yngre oldboys och c:a 7 km. för äldre oldboys. Åldersgräns för oldboys enl. Svenska Orienteringsförbundets bestämmelser.

Karta: Tävlingen går på karta 1:50000. Startavgift: Kr. 3: — inkl. karta och transportavgift. Anmälningar åtföljda av startavgifter skola vara oss tillhanda senast lördagen den 20 aug. Efteranmälningar godkännas icke.

Svensk Brandbefälskalender

har nyligen utkommit och finnes till salu genom direkt rekvisition till Exp. av Svensk Brandbefälskalender, Postfack 2001, Malmö 2. Priset för densamma är kr. 2:75 + porto och expeditjonskostnader.

Utnämningar.

Till brandchef i Karlskoga har utnämnts vice brandchef S. Sandqvist, Karlskrona.

Till vice brandchef i Borlänge har utnämnts vice brandchef Å. Söderlund, Karlskoga.

Östergötlands Brandkårsförbund

håller sitt årsmöte den 16—17 september i Vadstena.

Örebro läns Brandkårsförbund

håller sitt årsmöte den 24 september i Örebro.

Befattningen som

vice brandchef i Norrköping

kungöres härmed till ansökan ledig.

Befattningen är placerad i 26. lönegraden enligt för staden gällande tjänstereglemente (statens löneplan). Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tjänstgöring eller tjänstetid i annan än stadens tjänst, skall meddela detta i ansökningsen.

För befattningen gälla de bestämmelser, som finnas angivna i brandlag och brandstadga samt brandordning och tjänstereglemente i Norrköping. Sökanden skall uppfylla däri stadgade fordringar och helst äga teknisk utbildning.

Ansökan, ställd till brandstyrelsen och åtföljd av åldersbetyg, styrkt meritförteckning och de övriga handlingar sökanden vill åberopa, skall vara till brandstyrelsen inkommen senast den 31 juli 1949. Läkarintyg skall företes på begäran.

Ytterligare upplysningar om befattningen, som bör tillträdas snarast möjligt efter tillsättningen, lämnas av brandchefen, som träffas före den 1 juli och efter den 24 juli.

Norrköping den 14 juni 1949.

BRANDSTYRELSEN.

Ett föredömligt industri- brandskydd

De senaste årens svåra industribrandkador ha åtminstone haft det goda med sig att en välbehövlig upprustning skett på brandskyddsfronten.

A-B Slipmateriel-Naxos har sitt huvudkontor och stora fabriksanläggningar i Västervik, och där har nedlagts ett förtjänstfullt arbete på brandskyddets område. Fabriken ledning har visat förståelse för saken och anslagit medel till inköp av erforderlig materiel m. m. Brandskyddskommitténs ordf., ingenjör S. Johansson och fabriken brandchef förman Karl Pärson ha nedlagt ett energiskt arbete för brandväsendets ordnande och ha väl utnyttjat till förfogande ställda medel. Den förre tillhör sedan årets ingång stadens brandstyrelse och den senare är sedan flera år tillbaka förman i borgarbrandkåren.

Brandstation

står det med stora bokstäver över dubbeldörarna till en i en stenbyggnad inrymd lokal ca 20 m. från portvaktens uppehållsplats. Därinne står en del tyngre brandredskap uppställda bl. a.

Mössmärken Gradbeteckningar Armbindlar Tjänsteålderstecken

Aug Holts Gulddragerifabriks A-B

Mäster Samuelsgatan 67 — Stockholm
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Bemärkelsedagar

60 år.
11/7 v. Brandchef E. Carlsson, Skänninge.

40 år.
18/7 v. Brandchef B. Ditzinger, Djursholm.
18/7 v. Brandchef L. Zigher, Säfte.

en motorspruta, Albin 800, ett Mekano-skum, 300—500 l/min. tryckluftaggregat, 800 m. 63 mm:s tryckslang m. m. Brandkårens personliga utrustning, överdragskläder, hjälmar, gasmasker m. m. hänger ordentligt på sin plats. T. o. m. ett litet expeditjonsbord har fått rum där.

Inom ett så stort fabrikskomplex är de givetvis icke tillräckligt med bara den tunga materielen. Förutom utomhusbrandpost och två brandbrunnar finnas inomhus ett 40-tal brandposter för smalslang och ett 10-tal för 51 mm:s slang. Kemiska eldsläckare äro utplacerade överallt där de kunna tänkas komma till användning och personalen är instruerad om deras handhavande.

Alarmering av såväl fabriken som stadens brandkår kan ske genom tvenne brandskåp, placerade inom fabriken område, och från det ena av dessa finnes möjlighet att per telefon nå direkt förbindelse med stadens brandstation. En sådan anordning gör att t. ex. en patrullerande nattvakt kan få omedelbar hjälp såväl från brandkåren som från polisen, då den förstnämnda står i direkt förbindelse med polisstationen. Så snart brandlarm går utlöses larmsignalen *samtidigt* i fabriken och i stadens brandstation. Proving sker varje lördag. Materielens provning och kontroll av utplaceringen sker också om lördagarna av brandchefen.

Brandstyrkan består av brandchef, v. brandchef och 11 man, av vilka 10 tillhöra borgarbrandkåren.

I egenskap av brandchef är det mig ett nöje kunna konstatera, att brandskyddet och därmed sammanhängande åtgärder av skilda slag vid A-B Slipmateriel-Naxos är föredömligt och väl värt ett studium från andra industriers sida.

E. Hj. Markström.

Använd **Brissmans** patenterade monteringshylsa av aluminium

Svenskt pat. nr 116359

vid montering av Edra brandslangar.

Engelskt pat. nr 579395

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvem., skyddar slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

På förekommen anledning påpekas

att **ODENIUS KOLSYRESPRUTOR**

enligt gällande certifikat från BRANDTARIFFÖRENINGEN
äro **OFÖRÄNDRAT GODKÄNDA BRANDSPRUTOR.**

BRANDORDNINGENS föreskrifter om pyts- eller handsprutor förändrar icke detta godkännande.

Att förståelse för kolsyresprutornas fördelar finns framgår av att i förslaget till nya Brandordningen heter det i § 20 betr. pytsprutor bl. a.:
Mom. B (där 2 st. pytsprutor föreskrivas): "Den ena av sprutorna må utbytas mot kem. eldsläckningsapparat av godkänd typ", och i Anvisningar till förslaget:

Ann. 2: "Fastighetsägare, som redan anskaffat kem. eldsläckningsapparat, bör kunna medgivas anstånd under viss tid". (Anståndet beroende av resp. brandordnings bestämmelser.)

FÖRDELEN av att hålla kolsyresprutor *utöver* Brandordningens minimikrav på vattensprutor är den, att de förstnämnda, laddade, *alltid* och *genast* äro sprutfärdiga samt att effekten och lätthanterligheten är *oöverträffad*.

ODENIUS A.B.

Ö. Hamngatan 16 — G Ö T E B O R G — Tel.: 13 69 35, 13 69 47, 13 15 96

BRANDMÄSTARE.

Nynyrättade befattningen som brandmästare i Ämås stad är till ansökan ledig att tillträdas den 1 september 1949 eller efter överenskommelse.

Löneförmåner enligt 18 lönegraden i stadens löneordning.

Pensionering genom S. K. P.

För att kunna antagas till brandmästare fordras att sökande genomgått brandmästarekurs kat. I vid statens brandskola. Dessutom skall sökande under minst två år ha förvärvat praktisk erfarenhet i brandtjänst vid större yrkesbrandkår samt styrka sig vara i besittning av goda befälegenskaper.

Befattningshavaren är skyldig underkasta sig bestämmelserna i gällande instruktion, tjänste-, avlönings- och pensionsordning ävensom de ändringar däri, som framdeles kan komma att i vederbörlig ordning beslutas.

Övriga upplysningar lämnas av brandstyrelsens ordf. tel. 31 eller sekr. tel. 1058.

Ansökan åtföljd av åldersbetyg, meritförteckning och övriga handlingar sökande önskar åberopa jämte uppgift om den dag befattningen tidigast kan tillträdas skall vara Ämås stads brandstyrelse tillhanda senast den 1:sta juli 1949. Läkarintyg ingives på anfordran.

Ämål den 12 maj 1949.

Brandstyrelsen.

VICE BRANDCHEF I KARLSKOGA

Befattningen såsom kungöres härmed till ansökan ledig.

Sökande skall hava genomgått brandchefskurs kat. I vid Statens brandskola.

Befattningen är placerad i lönegrad 20 i stadens löneplan, innebärande en begynnelselönen av 7.488:— och en slutlön av 8.904:—. Å lönen utgår f. n. dyrtidstillägg med 12 %. Härtill kommer fria uniformspersedlar enligt fastställda bestämmelser. Bliwande befattningshavare är skyldig bebo anvisad tjänstebostad i brandstationen.

Kvalificerad sökande kan ev. få tillgodoräkna sig ett eller flera ålderstillägg från tidigare väl meriterad tjänstgöring. Anmälan härom skall göras i ansökan.

Till brandstyrelsen ställd ansökan skall, åtföljd av åldersbetyg, styrkt meritförteckning och de övriga handlingar varmed sökande vill styrka sin kompetens, vara styrelsen tillhanda senast den 30 juni 1949. På anmodan skall läkarbetyg företes.

Ytterligare uppgifter lämnas av brandstyrelsens ordförande, ingenjör A. Bengtson, tel. Karlskoga 304 30.

Karlskoga den 8 juni 1949.

Brandstyrelsen.